

Sygn. akt VIII U 1249/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 stycznia 2017 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Jolanta Łanowy - Klimek
Protokolant:	Małgorzata Skirło

po rozpoznaniu w dniu 24 stycznia 2017 r. w Gliwicach

sprawy J. B.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o prawo do emerytury

na skutek odwołania J. B.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 21 czerwca 2016 r. **nr** (...)

zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje odwołującemu J. B. prawo do emerytury od maja 2016 r.

(-) SSO Jolanta Łanowy – Klimek

Sygn. akt. VIII U 1249/16

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 21 czerwca 2016r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. odmówił ubezpieczonemu J. B. prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym 60 lat. Powołując się na art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych organ rentowy wskazał, że ubezpieczony na dzień 1 stycznia 1999r. nie udowodnił wymaganego 15 – letniego okresu zatrudnienia w szczególnych warunkach a jedynie 14 lat, 1 miesiąc i 25 dni takiej pracy. ZUS wskazał nadto, że do pracy w warunkach szczególnych nie uwzględnił ubezpieczonemu okresu zatrudnienia w Hucie (...) w B. z uwagi na brak świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach.

W odwołaniu od powyższej decyzji ubezpieczony domagał się jej zmiany i przyznania mu prawa do spornego świadczenia. Podniósł, iż pracę w szczególnych warunkach wykonywał w okresie zatrudnienia w Hucie (...) w B. jednak z uwagi na fakt, iż zakład pracy nie istnieje, nie jest on w stanie przedłożyć świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podtrzymując stanowisko zawarte w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji.

Sąd Okręgowy w Gliwicach ustalił:

Ubezpieczony J. B. się (...). Wiek 60 lat osiągnął (...).

W dniu 31 maja 2016r. ubezpieczony złożył wniosek o przyznanie mu prawa do emerytury z tytułu wykonywania pracy w warunkach szczególnych.

Zaskarżoną decyzją z dnia 21 czerwca 2016r. (...) Oddział w Z. odmówił ubezpieczonemu prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym 60 lat, z uwagi na brak wymaganego 15 – letniego okresu zatrudnienia w szczególnych.

ZUS przyjął, iż ubezpieczony na dzień (...) posiada 26 lat, 2 miesiące i 7 dni okresów składkowych i nieskładkowych.

Do pracy w warunkach szczególnych organ rentowy uwzględnił ubezpieczonemu 14 lat, 1 miesiąc i 25 dni.

Do pracy w warunkach szczególnych organ rentowy nie uwzględnił ubezpieczonemu okresu zatrudnienia w Hucie (...) w B. od 25 listopada 1974r. do 31 sierpnia 1978r.

Sąd ustalił, iż ubezpieczony J. B. w okresie od 25 listopada 1974r. do 31 sierpnia 1978r. był zatrudniony w Hucie (...) w B. na stanowisku murarza. W tym czasie, w okresie od 29 października 1975r. do 17 października 1977r. odbywał zasadniczą służbę wojskową, do pracy powrócił z dniem 1 listopada 1977r.

W świadectwie pracy z dnia 7 września 1978r. pracodawca wskazał, iż ubezpieczony pracował jako murarz oraz murarz pieców przemysłowych.

Huta (...) w B. uległa likwidacji. Pracodawca nie wystawił ubezpieczonemu świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach.

Sąd ustalił, iż w okresie spornym od 25 listopada 1974r. do 31 sierpnia 1978r., za wyjątkiem okresu odbywania zasadniczej służby wojskowej ubezpieczony pracował na stanowisku murarza w brygadzie murarskiej na wydziale stalowni przy remoncie i naprawach pieców martenowskich. Pieców martenowskich było kilka. Praca murarzy polegała na oczyszczeniu spustów z pieca martenowskiego oraz na wymurowaniu sklepienia pieców. Odwołujący pracował przy rynnach spustowych z pieca, kadziach stalowniczych oraz gorących naprawach pieców. Wszystkie prace wykonywane były podczas ruchu zakładu. Piec nie był wygaszany. Praca odbywała się w wysokiej temperaturze. Ubezpieczony otrzymywał posiłki regeneracyjne, napoje oraz urlopy zdrowotne.

Taka pracę wykonywał ubezpieczony stale i w pełnym wymiarze czasu pracy zarówno przed wojskiem jak i po odbyciu zasadniczej służby wojskowej. Nie był kierowany do innych prac.

Razem z odwołującym w Hucie (...) w B. w okresie spornym pracowali świadkowie J. K. i M. P.. Świadek J. K. pracował w latach 1965-1995 na stanowisku ślusarza a potem brygadzisty. Pracował w innej brygadzie ale na tej samej zmianie co odwołujący. Świadek M. P. pracował w latach 1971 – 2002 jako ślusarz urządzeń - pieców martenowskich.

Sąd ustalił, iż ubezpieczony legitymuje na dzień 1 stycznia 1999r. okresem składkowym i nieskładkowym w wymiarze 26 lat, 2 miesiące i 7 dni. Bezsporne było, że ubezpieczony ukończył 60 lat życia i nie jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego.

Powyższe okoliczności Sąd ustalił na podstawie akt organu rentowego, akt osobowych ubezpieczonego (k.9), zeznań świadków J. K. (zapis elektroniczny protokołu rozprawy z dnia 24 stycznia 2017r. min. 6.39 i n. k.24) i M. P. (zapis elektroniczny protokołu rozprawy z dnia 24 stycznia 2017r. min. 15.59 i n. k.24) oraz przesłuchania odwołującego (zapis elektroniczny protokołu rozprawy z dnia 24 stycznia 2017r. min. 21.14 i n. k.24).

Odnośnie rodzaju pracy wykonywanej przez ubezpieczonego Sąd dał wiarę jego twierdzeniom, które zostały potwierdzone przez zeznania świadków. Świadkowie pracowali razem z ubezpieczonym w spornym okresie zatrudnienia, posiadają zatem szczegółową wiedzę na temat miejsca i charakteru wykonywanej przez odwołującego pracy. Zeznania świadków pokrywają się z twierdzeniami ubezpieczonego, nadto znajdują odzwierciedlenie w dokumentacji osobowej ubezpieczonego.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonego zasługuje na uwzględnienie.

Stosownie do treści art. 32 ust. 1 i 4 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t. j. Dz. U. z 2016r., poz. 887 ze zm.) w powiązaniu z § 3 i 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 8 poz.43 ze zm.) ubezpieczonym mężczyznom urodzonym przed dniem 1 stycznia 1949r. będącym pracownikami zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze przy pracach wymienionych w wykazie A, przysługuje prawo do emerytury w razie łącznego spełnienia następujących warunków:

1. osiągnięcia wieku emerytalnego 60 lat
2. posiadania wymaganego okresu zatrudnienia wynoszącego 25 lat, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Zgodnie z treścią § 2 ust. 1 powołanego rozporządzenia, okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w tym akcie prawnym są okresy, w których praca w szczególnych warunkach jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy.

Z kolei zgodnie z treścią art. 184 ust 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli:

- 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz
- 2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

W myśl art. 184 ust. 2 ustawy – w brzmieniu obowiązującym od 1 stycznia 2013r. tj. w dacie złożenia wniosku oraz wydania zaskarżonej decyzji – emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

Na podstawie tego przepisu, prawo do emerytury w obniżonym wieku, przysługuje ubezpieczonemu, który w dniu wejścia w życie ustawy tj. w dniu 1 stycznia 1999r. spełnił warunki w zakresie posiadania ogólnego stażu pracy oraz pracy wykonywanej w warunkach szczególnych a nie osiągnął wymaganego wieku.

Okoliczność sporna w przedmiotowej sprawie dotyczyła posiadania przez ubezpieczonego (na dzień 1 stycznia 1999r.) wymaganego 15 – letniego okresu pracy wykonywanej w warunkach szczególnych, bowiem organ rentowy uwzględnił mu jedynie 14 lat 1 miesiąc i 25 dni takiej pracy.

Przeprowadzone w niniejszej sprawie postępowanie dowodowe wykazało, że ubezpieczony legitymuje się wymaganym 15 – letnim okresem pracy wykonywanej w warunkach szczególnych, bowiem do takiej pracy należało zaliczyć mu sporny okres pracy w Hucie (...) w B. od 25 listopada 1974r. do 31 sierpnia 1978r. Jak bowiem wynika z materiału dowodowego, w okresie spornym – z przerwą na odbycie służby wojskowej od 29 października 1975r. do

31 października 1977r. – odwołujący pracował na stanowisku murarza i murarza pieców przemysłowych i stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał prace przy remoncie i naprawach pieców martenowskich. Była to praca polegająca na oczyszczeniu spustów z pieca martenowskiego oraz na wymurowaniu sklepienia pieców, wykonywana podczas ruchu zakładu. Odbywała się w wysokiej temperaturze, gdyż piece nie były wygaszane. Taka pracę wykonywał ubezpieczony stale i w pełnym wymiarze czasu pracy i nie był kierowany do innych prac.

Wykonywane przez ubezpieczonego prace murarskie przy naprawie na gorąco pieców przemysłowych, sklepień paleniskowych w parowozach i żeliwiaków wymienione zostały w wykazie A, dział XIV, poz. 10, stanowiącym załącznik do Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 8 poz.43 ze zm.).

Bez znaczenia jest, że ubezpieczony nie przedłożył za okres sporny świadectwa pracy w szczególnych warunkach. Fakt wykonywania takiej pracy został wykazany w postępowaniu sądowym za pomocą innych dowodów. W postępowaniu odwoławczym przed Sądem nie obowiązują bowiem ograniczenia dowodowe jakie występują w postępowaniu o świadczenia emerytalno-rentowe przed organem rentowym, a Sąd może ustalić okoliczności mające wpływ na prawo do świadczeń lub ich wysokość jak: okresy zatrudnienia, w tym wykonywanie pracy w warunkach szczególnych, za pomocą wszelkich środków dowodowych, przewidzianych w kodeksie postępowania cywilnego (por. uchwała Sądu Najwyższego z 10 marca 1984r. III UZP 6/84, uchwała Sądu Najwyższego z 21 września 1984r. III UZP 48/84, wyrok Sądu Najwyższego z 7 grudnia 2006r., I UK 179/06, LEX nr 342283).

Sąd dał wiarę zeznaniom świadków potwierdzającym taki charakter jego pracy, uznając te dowody za spójne logiczne i wzajemnie się uzupełniające. Świadczyli pracowali razem z ubezpieczonym w spornym okresie zatrudnienia i posiadają wiedzę o charakterze jego pracy.

Dodatkowo Sąd wskazuje, iż zaliczeniu do pracy w warunkach szczególnych podlega także okres odbywania zasadniczej służby wojskowej.

Sąd zwraca uwagę, iż odbywanie zasadniczej służby wojskowej regulowane było przez ustawę z dnia 21 listopada 1967r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej (t.j. Dz.U. z 2015r., poz. 827). Zgodnie z treścią art. 108 ust. 1 tej ustawy obowiązującego w okresie od 29 listopada 1967r. do 31 grudnia 1974r.(w brzmieniu pierwotnym) i po zmianie od 1 stycznia 1975r. (w brzmieniu do 5 sierpnia 1979r.) – a zatem w okresie odbywania zasadniczej służby wojskowej przez odwołującego – okres odbytej zasadniczej lub okresowej służby wojskowej zalicza się do okresu zatrudnienia, w zakresie wszelkich uprawnień związanych z zatrudnieniem, pracownikom, którzy po odbyciu tej służby podjęli zatrudnienie w tym samym zakładzie pracy, w którym byli zatrudnieni przed powołaniem do służby, albo w tej samej gałęzi pracy.

Na podstawie art. 108 ust. 4 w/w ustawy wydane zostało Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 22 listopada 1968r. w sprawie szczególnych uprawnień żołnierzy i ich rodzin (Dz. U. Nr 44, poz. 318). Rozporządzenie to obowiązywało do 31 sierpnia 1979r. Zgodnie z § 5 ust. 1 rozporządzenia żołnierzowi, który podjął zatrudnienie stosownie do zasad określonych w § 2-4 (tj. w terminie 30 dni od dnia zwolnienia ze służby wojskowej zgłosił powrót do zakładu pracy), wlicza się czas odbywania służby wojskowej do okresu zatrudnienia w zakładzie pracy, w którym podjął zatrudnienie, w zakresie wszelkich uprawnień związanych z zatrudnieniem w tym zakładzie oraz w zakresie szczególnych uprawnień uzależnionych od wykonywania pracy na określonym stanowisku lub w określonym zawodzie.

Treść powyższych przepisów wskazuje, że skoro czas odbywania służby wojskowej w warunkach określonych w tych przepisach, wlicza się do okresu zatrudnienia, w zakresie wszelkich uprawnień związanych z zatrudnieniem w tym w zakresie szczególnych uprawnień uzależnionych od wykonywania pracy na określonym stanowisku lub w określonym zawodzie, to okres ten należy zaliczyć do pracy w warunkach szczególnych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 8 poz.43 ze zm.). Do odbywania zasadniczej służby wojskowej należy bowiem stosować przepisy w brzmieniu obowiązującym w okresie jej odbywania. Takie stanowisko potwierdza Sąd Najwyższy w uzasadnieniu do wyroku z dnia 9 marca 2010r. I UK 333/09 (LEX 585739) oraz w wyroku z 25 lutego

2010 r. II UK 219/09 (LEX nr 590248), a także uchwała Sądu Najwyższego w składzie 7 sędziów z dnia 16 października 2013r. sygn. II UZP 6/13 (OSNP 2014/3/42), zaś Sąd orzekający prezentowane stanowisko w pełni podziela.

W sprawie niniejszej ubezpieczony odbywał zasadniczą służbę wojskową w okresie zatrudnienia w Hucie (...) w B. (od 29 października 1975r. do 17 października 1977r.), gdzie przed odbywaniem służby wojskowej wykonywał pracę w warunkach szczególnych, zaś po zwolnieniu ze służby, do pracy u tego samego pracodawcy powrócił w terminie 30 dni od zakończenia odbywania służby (od 1 listopada 1977r.) i nadal wykonywał pracę w warunkach szczególnych.

W konsekwencji powyższych rozważań należało uznać, że ubezpieczony legitymuje się na dzień 1 stycznia 1999r. wymaganym 15 –letnim okresem pracy w warunkach szczególnych.

Kwestia posiadania przez ubezpieczonego ponad 25 – letniego okresu składkowego i nieskładkowego nie była przedmiotem sporu. Nie było także sporne, iż odwołujący nie jest członkiem OFE i na dzień wydania zaskarżonej decyzji ukończył wymagany wiek 60 lat.

Mając powyższe na uwadze Sąd, na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c., zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznał ubezpieczonemu prawo do emerytury poczynając od maja 2016r. tj. od miesiąca złożenia wniosku.

(-)SSO Jolanta Łanowy – Klimek